

במשך שש שנים בשערי צדק הלך נאפו נובאני מחיל אל חיל, וכעת הוא עומד לנהל מרכז-בריאותי במרכז העיר, השייך למשרד הבריאות והנתון להשגחתו של בית-החולים האוניברסיטאי. אך נראה שנאפו נובאני — בכל-זאת, רוחש יחס מיוחד לגינקולוגיה, גם אם לא חזר לקאהיר כדי להתמחות ארוך בשטח זה, כפי שתיכנן מראש.

לדבריו, מרבית המישפחות מרובות הילדים במיגור הערבי סובלות מהוסר פרי-נסה. האפשרויות להתפשט ולגדול מבחינת היור אינן נוחות. היום אין מקבלים בקר לוח רישיונות-בנייה, וקיימת צפיפות גדולה בבתי-החיים. עובדה זו, נוסף על יוקר-החמיה הנמצא בעלייה מתמדת, מכוונת את המישפחות לחשוב ברצינות על תכנון המישפחה. המודעות גדלה והולכת, ובמקומות שונים ברחבי הארץ קיימים מרכזים לתיכנון המישפחה שתפקידם לתת הסבר מלא על אמצעי-מניעה ולדאוג להפעלתם. כיצד מגיבה האשה הערבית על הנושא? האם השימוש באמצעי-מניעה פוגע בכבודה? האם?

האשה הערבית שהביאה כבר ילדים לעולם, אומר ד"ר נובאני, "מרגישה את הסבל של אשה בהריון, בלידה ואחרי הלידה. כיום מעדיפות נשים רבות להינות אמהות בריאות למיטפר מוגבל של ילדים, מאשר אמהות חולות ליותר ילדים. יש סיכוי לירידה במצב הבריאותי של האשה אחרי הלידה החמישית. יש מקומות החיים עדיין במנטאליות של החמולה, כמו בשטחים, למשל, אומר נאפו, "במקומות שבהם אין עדיין חוק מיוחד כמו ביטור-לאזמ, כל ילד נוסף הוא על תקן של מפרנס-מישפחה נוסף. כמירון יש בעייה הגבר לתמיכת העצמי מית של הגבר. רוב הגברים הערבים מעדיפים שהאשה תשתמש באמצעי-מניעה ולא הגבר, ובאופן כללי זה באמת נוהג ונבטוח יותר."

"בעד שיטת המבחנה"

האם יש הבדל במודעות לגבי השימוש באמצעי-מניעה בעיר לעומת הכפר?

"במרכזי ההסברה בעיר, הרופא לא צריך להתאמץ כל-כך כמו עמיתו בכפר החייב, בגלל הרמה ההשכלתית הנמוכה יותר, לברור את המילים ולפעמים לנחש את הבעיות של הנשים הנוכחות. לנחש מה מעיק להן ועל מה היו רוצות לדבר. לא פעם קורה שהרופא שואל את השאלות במקומן, ועונה כאילו לעצמו, בעיר, שי-תוף-הפעולה והמודעות גבוהים יותר. מהם המיגבלות או הקשיים של כניסה להריון ומתי יש סיכויים שייולדו תינוק קטן בעלי מומים?"

"גיל האשה והגבר קובע הרבה מאד, סבור נובאני, "אם סך-כל גילי האשה והגבר הוא יותר משמונים, הסיכוי לתינוקות בעלי-מום קיים, והוא גדל יחסית למיטפר השנים. כן קיים אותו הסיכוי אצל בעל ואשה שהם קרובי-מישפחה מדרגה ראשונה או שנייה, ואם זה לא קורה בילדים הראשונים, זה עלול לקרות בילדים הבאים. האפשרות שייולד ילד חולה קיימת גם אחרי גיל החמישי או השישי."

"עד גיל 35-38 אין בעיות מיוחדות להיכנס להריון, אם מצבה הגופני של האשה תקין. מאוחר יותר, תיפקוד השחית ולו ושיעור ייצור הביציות יורד. נוסף לגיל יש גם גורמים אחרים המשפיקים תפקיד, והם: נטילת סמים, מתח נפשי גבוה והעובדה שהאשה העובדת עלולה לבוד במגע עם חומרים העלולים להזיק לבריאותה. כמו צילומי-רנטגן והקרנות, ותינוקות מבחנה?"

"הנושא עצמו נתן תיקנות גדולות לנשים שלא יכלו להיכנס להריון בגלל סתימה בחצוצרות. מצד שני, העניין עלול להיות מסוכן וצריך להיזהר, בגלל המניין פולאציה והתרופות הרבות הניתנות במקרים אלה — החדרת חומרים כימיים והור-מונים — העוללות לגרום לידת תינוקות בעלי-מום."

"מבחינה חברתית-מוסרית יש בעייתיות בנושא, ולכן היתה התנגדות גדולה לו באיר-טליה לפני כמה שנים. יש אפשרות להכניס את הבריאת לרחם לא אשה אחרת, ואז יהיה הילד שייך לשתי האמהות כאחת. על כל פנים, אם אתקל באשה או בוגד שקיימת אצלם בעייה קשה, אהיה בעד שיטת המבחנה." מסכם ד"ר נאפו נובאני.

מנהל-טלוויזיה צוקרמן ומנהל-חדשות יבין, "כמעט חצות" ל"עלי כותרת"

שידור

חילחלתו הפרטית

של חיים יבין

באחרונה מתנהלת מלחמת-חרמה נגד התוכנית עלי כותרת. מנהלי המלחמה הם אנשי מחלקת החדשות, בראשותו של חיים יבין, שבמחנה עלה רעיון: למה לא לצרף את עלי כותרת למערכת החדשות, לזווג את התוכנית שלוש פעמים בשבוע עם כמעט חצות, ולהגיש בימים ראשון, שלישי וחמישי מגאון-חדשות ארוך, בן יותר מ-שעה, שיכלול בתוכו נוסף על כתבות ו-קטעי חדשות, גם ראיונות נרחבים יותר וקטעי בידור.

אחרי שזכה לתמיכה בקרב חבריו במחלקת החדשות, היפנה יבין את הרעיון למנהל הטלוויזיה ארנון צוקרמן, אולם הלה לא אישר אותו לפרישה. תוכנית כזו מהווה מהפכה בטלוויזיה, וצוקרמן ביקש זמן למחשבה. בינתיים, כדי להוכיח שהרעיון שלהם טוב, יורדים אנשי מחלקת החדשות לחיין של מסיק עלי כותרת, חנינא אמרן, ומנסים להכשילו ככל יכולתם.

עד עתה עומד אמוץ בפרץ, אולם כשי-מכבש כה גדול מגסה לדרוס, וכשאמוץ עצמו מוקף במערכת המתפרקת לו בין הידיים, אין לשער כמה זמן יצליח עוד להחזיק מעמד.

הטלוויזיה מעודדת

בגיצ נגד רשות-השידור

הגורמים המעוניינים בהפעלת שידורי הצבע בטלוויזיה, פנו לכמה אנשים כדי שביחנו את הנושא שוב. בעזרת הגשת צור-על-תנאי נגד רשות השידור, כמה עובדים בכירים בטלוויזיה הציעו לאזרחים להגיש צו נגד הרשות, שתבוא ותבקש מדוע אין היא מפעילה את שידורי הצבע, וזאת לאור הפרסומים על המכשיר החדש המבטל את ביטול-הצבע בשידורי הטלוויזיה הישראליים, שאותו יכול לרכוש כל אדם תמורת כ-2,500 לירות.

הקרב על

ההתעמלות

המפיק-זמר דויד ("דודו") אלהרר הגיש לטלוויזיה תוכנית מפורטת, למישר יומי או שבועי קבוע להתעמלות. אלהרר, שנוצח במומחי אימון גופני בחנוך וינגייט, וגם נסע לחוץ-לארץ כדי לבחון תוכניות מסוג אלה בחתונות-הטלוויזיה בבירות אי-רופה, עדיין לא קיבל תשובה על התוכנית שהגיש, אם כי באחרונה נדון הרעיון לערוך פינת אימון גופני שבועית, וזאת מבלי להזכיר את אלהרר כלל.

שיא החוצפה

כאשר משה מרדכי ("מוטי") קירשני באים על כך שסמנכ"ל רשות השידור,

שלמה עבאדי, עדיין לא הגיע להסכם עם הטכנאים בדבר עבודה אחרי 12 בלילה, התערער עבאדי משתיקתו והאשים את קירשנבאום בכך שהוא פונה לעיתונות במקום לקבל ממנו הסברים. דבריו אלה של עבאדי הם שיא החוצפה. קירשנבאום, כמנהל מחלקת התוכניות, שבו פוגעות הסאנקציות של הטכנאים יותר מבכל מנהל מחלקה אחרת, פנה בעניין זה לכל גורם אפשרי, כולל עבאדי עצמו, אך לא זכה בתשובה.

היו כרטיסים לארוויזיון

כפי הנראה, כן יוצעו למכירה כמה מאות כרטיסים לארוויזיון שיערך באביב הבא. בבדיקות יסודיות שנערכו התברר כי מיספר האזרחים מחוץ-לארץ, העיתונאים הישראליים והפרוטקציונרים של ראשי רשות השידור לא יעלה על 2,200, ואילו בבנייני האומה יש כ-2,900 מקומות. עדיין לא נקבע מחיר הכרטיסים שיוצאו למכירה.

הדובר המגמגם

ידועים מיקרים רבים שבהם מכסים יחסי-צבור טובים על מיפעל כושל או על אירגון ציבורי גרוע. אולם מחלקת דובר רשות השידור הצליחה להגיע למצב שבו היא גרועה אפילו מן הרדיו, הטלוויזיה והנהלת הרשות.

בראש המחלקה עומד צעיר כישרוני בשם משה עמירב, איש הליכוד שהובא לרשות עוד לפני המהפך הפוליטי, ואז הוא אומנם השתדל והצליח. מאז שהפרופסור ראובן ירון, וחבריה-לצד המשמשים כוועד-המנהל של רשות השידור, החלו מכהנים בתפקידם, נקרע עמירב בתוך כל התככים הפוליטיים שברשות, ומשקיע את כל זמנו הפנוי מחופשות ומישרות-מילואים, באינטריווים ובמילחמות הפנימיות של הרשות. עובדי המחלקה נדבקו, כפי הנראה, מהוסס שלהם, והעבודה כמעט שאינה נעשית כלל.

עוזרתו הראשית, באופן בלתי-רשמי, של עמירב, היא הממונה על הדוברות של הטלוויזיה ערנה חפץ. חפץ היא ותיקת העובדות במחלקה וכבר גילתה, בעבר הרחוק, כושר עבודה טוב. כיום, כשכל עיתון מוציא מוסף-ענק לענייני טלוויזיה, חשובה עבודתה של חפץ ביותר, אולם ככל שמרובים תפקידיה, כן גוברים הלחצים עליה. העיתונאים מקבלים תדפיס של שידורי הטלוויזיה הצפויים, הכולל בתוכו מלבד

עוזרת-דובר חפץ

דובר עמירב

הכל חובבני ועל החזל

שגיאות, גם מישפטים ספורים בלבד על כל תכנית, שלרוב אינם מדויקים והם מנוסחים בעיברית קלוקלת. לגבי מרבית התוכניות אין פרטים נוספים ובכל הנוגע לתמונות, בין אם הן מסרטים קנויים, או מהפקות של הטלוויזיה עצמה, הרי כאשר מקבלים אותן מעדנה חפץ יש בכך ממש תחושה של הישג.

לחפץ יש שני תירוצים קבועים לכך שלא מקבלים חומר, האחד, לגבי הסרטים הקנויים: "החברה לא שלחה לנו", השני, לגבי ההפקות המקומיות: "עדיין לא קיבלתי את החומר מהמחלקה המתאימה". שני הטענות אינן עומדות במבחן המציאות. אין חברת-סרטים שאינה מעוניינת להעביר חומר כתוב ומצולם על הסרט שהיא שולחת, צריך רק לבקש ממנה, והיא מעבירה. לגבי חברות-הסרטים הישראליות המפיקות עבור הטלוויזיה, שאף הן אינן טורחות לספק חומר-רקע ותמונות, אפשר להכניס בחוזה-ההפקה תנאי, שתמורת הסכום העצום שמשלמת הטלוויזיה עבור הסרט, תתחייב החברה לספק חומר מוקדם עליו לעיתונאים.

יצחק ("צחי") שימעיני, הממונה על הסרטים הקנויים של הטלוויזיה, טוען כי טענותיה של חפץ, על כך שכביכול לא מעבירים לה חומר, חסרות-ישר. לעומת זאת, כאשר היה מעוניין מנכ"ל רשות השידור יצחק ליבני במסע פירסום לשואה, פיתאום, נמצא לחפץ חומר-רקע מתאים. העיתונאים קיבלו חוברת-הסבר מלאה מצדה, נערכה להם הקרנה מוקדמת, והם זכו בשפע של תמונות מתוך הסרט.

באחרונה מונה דובר מיוחד לענייני הטלוויזיה הערבית, הכפוף לדובר הרשות, עזרא יחזקאל. ליחזקאל היה רצון טוב ומימים, והוא הצליח את העיתונאים בחומר. אחר-כך החלה הירידה, והוא השתווה עם רמת המחלקה כולה. החומר שהגיש לעיתונאים היה פעמים רבות לא-יטוב, ערוך בצורה גרועה, הגיע באיחור ולקה בחסר. לפני כשבועיים יצא יחזקאל למילואים. הוא לא טרח להעביר חומר לעיתונאים למשך התקופה שבה ייעדר, ועמירב לא טרח למנות לו ממלא-מקום.

לפני עמירב עמד כדובר רשות השידור מי שמשמש היום כעוזר מיוחד למנכ"ל, ארי אבנר. היו עליו טענות רבות, אולם נראה כי העיתונאים מתחילים להתגעגע לתקופתו של אבנר, שלא הצליח להיות גרוע כמו עמירב.